

Године 1978. кинески лидер Денг Сјаопинг најавио је да ће његова земља раскинути с прошлошћу. После деценија политичких чистки, економске аутархије и контроле која је гушила друштво под Мао Цедунгом, Денг је почео да стабилизује кинеску политику, уклањајући забране приватних предузећа и страних инвестиција и дајући појединцима већу слободу у свакодневном животу. Ова промена, названа „реформа и отварање“, довела је до прагматичне политике која је побољшала односе Пекинга са Западом и извукла стотине милиона Кинеза из сиромаштва. Иако је Кина остала ауторитарна, Денг је делио власт са другим вишим партијским лидерима — за разлику од Маоа. А када је Денг отишао са власти, његови наследници су наставили углавном истим путем.

Током Двадесетог националног конгреса Комунистичке партије Кине (КПК) прошлог месеца, кинески лидер Си Ћинпинг је дефинитивно завршио Денгову еру кинеске политике. У многим аспектима, било је јасно да су „реформа и отварање“ при крају на Деветнаестом конгресу странке 2017. године, када је Си прогласио „нову еру“ у којој ће партија исправити идеолошке и политичке „неравнотеже“ наслеђене од његових претходника. Двадесети партијски конгрес дао је Сију трећи лидерски мандат, што је без преседана, и уклонио протржишне званичнике из руководства КПК. Чак је и уклонио свог преетходника са заседања. После скоро 44 године, историја ће забележити да је управо на овом конгресу завршена Денгова реформистичкај ера. Храбри нови етатистички свет Си Ћинпинга сада је у пуној снази.

То значи да странци морају оставити по страни удобне аналитичке оквире које су многи од њих користили за анализу Кине у последње две генерације. У већини земаља, укључујући многе на Западу, постоји предрасуда да када кинески лидери употребљавају идеолошке термине, то не треба схватити озбиљно или да се идеологија искључиво односи на унутрашњу политику партије. Али то више није случај. У часопису Foreign Affairs непосредно пре конгреса странке писао сам: „Под Сијем идеологија покреће политику чешће него обрнуто“. Он је истински верник марксизма-лењинизма, а његов успон представља повратак на светску позорницу “идеолошког човека”. Марксистичко-националистички идеолошки оквир враћа партијску контролу над

Си Ђинпинг и повратак “Црвене Кине”

Пише: Кевин Рад
уторак, 15 новембар 2022 19:50

политиком и друштвом и сужава простор за приватно неслагање и личне слободе. Такође, он доноси етатистички приступ Пекинга економском управљању и његову све асертивнију спољну и безбедносну политику која има за циљ да промени међународни статус кво.

Термин „марксизам“ се често појављује у Извештају из 2022. године, а прати га дискурс који сугерише да Си жели сукоб. По идеолошком разумевању, тај концепт овлашћује Сија да се укључи у различите облике конфронтације како би унапредио своју револуционарну ствар

Си је искористио „Извештај о раду“ Двадесетог конгреса партије (говор који највиши лидер КПК држи на сваком конгресу у којем износи идеолошка и политичка стратешка правила за наредних пет година) да покаже партији и свету да Кина сада има интегрисану националну и међународну визију онога што он назива „модернизацијом у кинеском стилу“. Ова визија позива на одвајање економске модерности од западних политичких и друштвених норми и основних културних вредности. Она нуди нови међународни поредак усидрен у кинеској, а не америчкој геополитичкој моћи. То

Си Ђинпинг и повратак “Црвене Кине”

Пише: Кевин Рад

уторак, 15 новембар 2022 19:50

укључује стварање скупа институција и норми које су компатибилне са сопственим интересима и вредностима Кине, а не са интересима Запада. То је манихејски поглед на свет, који супротставља кинеску мешавину конфучијанских и марксистичко-лењинистичких вредности против либералне демократије и либералног интернационализма Запада и неких (али не свих) земаља из остатка света. Као што је на конгресу јасно речено, Си жели да покаже да КПК под његовим вођством има и смелост и капацитет да ову храбру нову визију преточи у стварност.

Перо и мач

У Комунистичкој партији Кине речи су важне. Учесталост са којом се различити термини и фразе појављују у главним извештајима и говорима је критичан интерпретативни механизам који и чланови странке и спољни посматрачи користе да разазнају промене опредељења руководства. Маов чувени напад на „оне на капиталистичком путу“, на пример, био је праћен великом партијском кампањом за национализацију и њеним противљењем малим приватним предузећима. Идеолошки списи Ђијанг Цемина о „три представљања” – који су укључивали потребу да се упрегну „продуктивне снаге” кинеске економије – били су јасан сигнал партијским лидерима да доведу приватне предузетнике у партијске редове (што су они тада и урадили).

Сијеве фразе и избор речи имају сличне последице у стварном свету. А Извештај о раду на Двдесетом конгресу КПК, који је поднео Си, препун је и нових и сталних идеолошких термина. Све у свему, они указују на то да КПК сада на различите начине одмерава значај економије, националне безбедности и националистички идентитет земље.

Си Ђинпинг и повратак “Црвене Кине”

Пише: Кевин Рад
уторак, 15 новембар 2022 19:50

Си Ђинпинг и повратак “Црвене Кине”

Пише: Кевин Рад
уторак, 15 новембар 2022 19:50

[Kevin Budd](#)